

De voorstellingen, ons hiervan in de schrift gegeven, stemmen dan ook geheel met dat topische karakter van de hel overeen.

De aanduidingen der Heilige Schrift zijn :

Apoc. 22 : 15 ἔξω δὲ οἱ κύνες enz., ἔξω staat tegenover ἔσω, een begrip derhalve, dat alleen bestaat bij een τόπος, niet bij de beschrijving van een toestand.

Luk. 16 : 26. Hier zien we hetzelfde. Jezus beschrijft hier den tweeërlei toestand, waarin Lazarus en de rijke man na hun dood verkeerden. Tusschen hen is een χάσμα μέγας, iets, dat alleen kan bepaald door twee oevers.

De rijke man spreekt er dan ook van (vs. 24), dat Lazarus naar hem toe mocht gezonden worden, naar hem toe mocht komen.

Waar moeten we ons dan dien τόπος denken ?

In onze eeuw stond er iemand op (Kerl), die verklaarde, dat die plaats in een komeet was. Het kan wel, maar we weten het niet. Hij beriep zich nog wel op Judas : 13, waar sprake is van schandelijke lieden, die, „als vlekken” kwamen aanzitten in de ἀγαπῆ der christenen.

Hiertegen zij opgemerkt :

10. Dan moest men consequent zijn en zeggen, dat de hel ook zit in „de wilde baren der zee”, in „de boomen” en in „de waterlooze wolken” (vs. 12).

20. Dan moest men ook niet zeggen, dat die menschen naar de hel gingen, maar dat ze zelf de hel zijn. Immers er staat : „Zij zijn waterlooze wolken, boomen, wilde baren der zee, dwalende sterren.”

30. Dit alles wordt evenwel niet gezegd van hun toekomstig lot, maar van hun tegenwoordig bestaan op aarde ; hun toekomstig, eeuwig bestaan toch wordt bepaald door het slot van vs. 13.

De eenige bepaling, die we mogen maken, is deze, dat de γέννη, een τόπος is en dat wel ἐν τῷ κόσμῳ volgens

Matth. 25 : 41. Προετίθει εἰς τὸ πῦρ, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῃ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ; eene plaats dus, die bereid is, door God bereid, derhalve eene creatuurlijke τόπος, tot den κόσμῳ behoorende ; door God bereid, want het woord ἡτοιμασμένον staat absoluut, er staat niet bij ὅφ' ἐκυτῶν.

Daarbij geeft de Heilige Schrift twee aanduidingen, dat de γέννη, hoewel behoorende bij den κόσμῳ, toch geen deel heeft aan het leven van den κόσμῳ ; dit blijkt immers uit :

a. de uitdrukking ἔξω, die eene onderscheiding te kennen geeft, evenals het χάσμα van Luk. 16 ;

b. de uitdrukking τά κάτω (Joh. 8 : 23) en οἱ καταχθόνιοι (Philipp. 2 : 10).

Deze uitdrukkingen zijn aldus te verklaren, dat de κόσμῳ een organisme aanduidt, dat eene ordening heeft. Tegenover dit geordende, dien κόσμῳ staat